

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
 كلية علوم الرفاه والصحة
 החוג לסייעוד / قسم التمريض / ע"ש צ'ריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
 The Cheryl Spencer Department of Nursing

סמינר בנושא: גריאטריה וגרונטולוגיה
מס' קורס: 290.2052
מועד: יום ד' סמסטר א' 12:15 - 13:45

שם המרצה: ד"ר אנה זיסברג

דואר אלקטרוני: azisberg@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש, במשרד 612

אתר הקורס: אתר הוראה מתוקשבת קורס 290. 2052

"Growing old is inevitable, Growing up is optimal" *Bob Monkhouse*

רקע:

העולם צועד למציאות בה קרוב לרבע מאזרחיו ישתייכו לקבוצת הזקנים, יתרה מכך האדם הממוצע יחיה מחצית מחייו הבוגרים בתור זקן. הזקנה מביאה איתה, מלבד בשלות, חוכמה ופרספקטיבה לא מעטה, מצבי בריאות מורכבים הדורשים יחס וטיפול ייחודי. כבר כיום האדם הזקן הוא הלקוח מספר אחד של מערכת הבריאות. יחד עם זאת, מערכת הבריאות בכלל ואנשי הסייעוד בפרט אינם מכירים ומשתמשים די הצורך בדרכי אבחון וטיפול המתאימים לאוכלוסייה הזקנה. הקורס הנדון יציע למשתתפיו להעמיק במגוון רחב של סוגיות קליניות ופסיכו-סוציאליות בהקשר לטיפול/ עבודה עם זקנים. במהלך הקורס נכיר ונדון במושגי יסוד של גרונטולוגיה וגריאטריה כגון: Continuity, Successful Aging, Multi-morbidity, Frailty, Disability free life expectancy "הזדקנות במקום" ועוד. נבחן מחקרים עדכניים וגישות אבחון וטיפול במצבים כגון: דיכאון, דמנציה, דליריום, ירידה תפקודית, Polypharmacy, אי שליטה על סוגרים ועוד.

מטרות הקורס:

- להכיר את העמדות והערכים שיש לכל אחד מאתנו כלפי הזדקנות והשפעתם על טיפול באנשים מבוגרים ובני משפחותיהם.
- לרכוש ידע במגוון הנושאים בתחום חקר הזקנה:
 - להכיר כלים תקפים ומהימנים לצורך הערכה של המצב התפקודי, פיזי, קוגניטיבי, פסיכולוגי וחברתי של אנשים מבוגרים.
 - להכיר משאבים קהילתיים שיכולים לסייע לאנשים מבוגרים ובני משפחותיהם לשמור על מטרות אישיות, למקסם את התפקוד, לשמור על עצמאות ולחיות בסביבה הכי פחות מגבילה.
 - להכיר דרכים אשר מאפשרות למנוע או להפחית את גורמי הסיכון המשותפים שתורמים לירידה תפקודית, איכות לקויה של חיים ונכות עודפת בקרב אנשים מבוגרים.

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעוד / قسم التمريض / לייש צ'ריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa
جامعة حيفا

- להכיר, ללמוד, לזהות ולנהל טיפול בתסמונות גריאטריות משותפות לאנשים מבוגרים.

מבנה הקורס:

- הרצאות של המרצה
- דיונים בכיתה/ אתר הקורס

תכנית שיעורים:

תאריך	נושא השיעור	חומר קריאה או הכנה אחרת במידה ורלוונטי
2.3.2014	זקנה-הזדקנות, "Successful aging" ותיאוריות נוספות	
9.3.2014	שינויים פיזיולוגיים של גיל הזקנה: הבנת השפעותיהם על הזקן והגישות הטיפוליות	ד"ר זיסברג, ד"ר שחף. פרק מספר גרונטולוגיה מעשית: סיעוד הזקן - בין גרונטולוגיה לגריאטריה
23.3.2014	הערכה גריאטרית של האדם הזקן	סטנלי, בירג, סטיב. (2008). הגישה למטופל הקשיש : הערכה גריאטרית מכיפה. פרק 1. מדריך וושינגטון .
30.3.2014	הגדרות תפקוד, חוק סיעוד והערכות של ביטוח לאומי	איזון, א. (2014). הערכה תפקודית מכיפה (נספח). http://www.neeman.org.il/index.aspx?id=2556 https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/default.aspx
6.4.2014	Frailty & Geriatric syndromes במחקר ופרקטיקה טיפולית	וילאמס, מ. ומולין, ק. (2008) שיטיון , פרק 3. מדריך וושינגטון גריאטריה
27.4.2014	שלושת הדי' המבלבלים: דליריום, דיכאון, דמנציה	מולין, ק. (2008). דליריום , פרק 4. מדריך וושינגטון גריאטריה .
4.5.2014	המשך של DDD	מולין, ק. (2008). דיכאון בקרב קשישים , פרק 5. מדריך וושינגטון גריאטריה .
11.5.2014	נפילות בגיל הזקנה והתערבויות למניעתן	מולין, ק. (2008). נפילות , פרק 7. מדריך וושינגטון גריאטריה .
18.5.2014	אי שליטה על סוגרים ודרכי ההתמודדות	בהאיני. ס. ב. (2008), אי שליטה על סוגרים , פרק 24, מדריך וושינגטון גריאטריה . איזו. א. (2014). אי שליטה על סוגרים , חלק א'.
25.5.2014	Polypharmacy	וילאמס, מ. (2008). ריבוי תרופות ושימוש נכון בתרופות , פרק 6 גרפינקל, ד. (2010). גישה חדשה להקטנת עומס התרופות
1.6.2014	קבלת החלטות בגיל הזקנה	איזון, א. (2014). הערכת יכולת השיפוט והכשרות המשפטית , חלק ב' מתוך "המדריך המעשי לטיפול בקשישים" Lewis, et al (1999). Decision-making guide for patients and

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
 كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעודי קצמ التمريض عيش ציריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

אוניברסיטת חיפה
 University of Haifa
 جامعة حيفا

their families, JGN		
פלוד, ק.ל. (2008) מערך השירות הגריאטרי, גריאטריה	מערכת של טיפול ממושך בזקן בישראל	8.6.2014

*סדר השיעורים יכול להשתנות ליצירת רצף הגיוני בין הנושאים השונים, בתיאום מראש.

רשימת קריאה של הקורס (לפי סדר הקריאה המומלץ):

חובה (לפי סדר הנושאים בסלבוס):

- ד"ר זיסברג, ד"ר שחף. (בהדפסה). סיעוד הזקן - בין גרונטולוגיה לגריאטריה. מתוך ספר גרונטולוגיה מעשית, הוצאת אשל
- סטנלי, בירג, סטיב. (2008). הגישה למטופל הקשיש: הערכה גריאטרית מכיפה. פרק 1. מתוך קייל מוילן, א' הרשקוביץ וחי' שצמן (תרגום), מדריך וושינגטון גריאטריה. (עמ' 7-1), נורדיה: ידע
- אייזן, א. (2014). הערכה תפקודית מכיפה, המדריך המעשי לטיפול הרפואי וסיעודי בקשיש, (נספח), (עמ' 255-262), נורדיה: ידע.
- וילאמס, מ. ומוליין, ק. (2008) שיטיון, פרק 3. מתוך קייל מוילן, א' הרשקוביץ וחי' שצמן (תרגום), מדריך וושינגטון גריאטריה. (עמ' 15-28), נורדיה: ידע.
- מולין, ק. (2008). דליריום, פרק 4. מתוך קייל מוילן, א' הרשקוביץ וחי' שצמן (תרגום), מדריך וושינגטון (עמ' 29-37), נורדיה: ידע.
- מולין, ק. (2008). דיכאון בקרב קשישים, פרק 5. מדריך וושינגטון גריאטריה. (עמ' 38-46), נורדיה: ידע.
- מולין, ק. (2008). נפילות, פרק 7. מדריך וושינגטון גריאטריה. (עמ' 54-60), נורדיה: ידע.
- בהאיני. ס. ב. (2008). אי שליטה על סוגרים, פרק 24, מתוך קייל מוילן, א' הרשקוביץ וחי' שצמן (תרגום), מדריך וושינגטון גריאטריה (עמ' 184-189) נורדיה: ידע.
- גרפינקל, ד'. (2010). גישה חדשה להקטנת עומס התרופות (Polypharmacy) במבוגרים ובקשישים (The Garfinkel Method). כתב העת הישראלי לרפואה, 23, 27-31.
- וילאמס, מ. (2008). ריבוי תרופות ושימוש נכון בתרופות, פרק 6. מדריך וושינגטון גריאטריה. (עמ' 48-53), נורדיה: ידע.
- אייזן, א. (2014). הערכת יכולת השיפוט והכשרות המשפטיות, חלק ב' מתוך "המדריך המעשי לטיפול בקשישים". המדריך המעשי לטיפול הרפואי וסיעודי בקשיש. (עמ' 71-73), נורדיה: ידע.
- פלוד, ק.ל. (2008). מערך השירות הגריאטרי, פרק 2, מדריך וושינגטון, נורדיה: (עמ' 8-14), ידע.
- Lewis, M., Hepburn, K., Corcoran-Perry, S., et al. (1999). Options, outcomes, values, likelihoods: Decision-making guide for patients and their families. Journal of Gerontological Nursing, 25(12), 19-25.

בחירה

- Rowe JW, & Kahn RL. (1997). Successful aging. *Gerontologist*. 37(4):433-40.
- Covinsky, K.E., Pierluissi, E., Johnston, C. E. (2011). Hospitalization-Associated Disability. *JAMA*, 306(16). 1782-1793.
- Inouye, S.K., Bogardus, S.T., Baker, D.I., et al. (2000). The hospital elder life program: A model of care to prevent cognitive and functional decline in older hospitalized patients. *Journal of the American Geriatrics Society*, 48(12), 1697-1706.

דרישות הקורס:

1. השתתפות פעילה בשיעורים וקריאת חומר לכל שיעור
2. נוכחות חובה (היעדרות מקסימלית 2 שיעורים)
3. תרגיל רשות, הכנת שאלות למבחן
4. מבחן רב-ברירתי

הערכה:

1. בחינה מסכמת 90% מהציון הסופי או 80% מהציון למבצעים את תרגיל הרשות.
2. ציון עובר במבחן סופי 65
3. השתתפות פעילה 10% מהציון, תרגיל רשות 10% מהציון

מצפה לקורס מרתק שיאיר באור אחר נושאים של זקנה וטיפול באדם הזקן

בברכה,
ד"ר אנה זיסברג